

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 469/2021-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej, zo sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Andreou Balážikovou, PhD., Kármana 22/A, Lučenec, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 2 K 50/2016 zo 6. mája 2021 takto

rozhodol:

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 2 K 50/2016 zo 6. mája 2021 **boli porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 2 K 50/2016 zo 6. mája 2021 **zrušuje a vec vracia** Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Banská Bystrica **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **384,08 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyni sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 6. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2 K 50/2016 zo 6. mája 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 2 K 50/2016 z 20. októbra 2020 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka a sťažovateľka bola ustanovená do funkcie správcu konkurznej podstaty. Dňa 1. apríla 2021 doručila sťažovateľka okresnému súdu žiadosť o priznanie paušálnej odmeny za výkon funkcie správcu do konania prvej schôdze veriteľov. Okresný súd napadnutým uznesením priznal sťažovateľke paušálnu odmenu za výkon funkcie správcu do konania prvej schôdze veriteľov v sume 663,88 eur.

3. Dňa 1. marca 2017 nadobudla účinnosť vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 25/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 25/2017 Z. z.“), ktorou došlo k zmene ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 665/2005 Z. z.“), aj vo vzťahu k jej § 12 určujúcemu výšku paušálnej odmeny z pôvodnej sumy 663,88 eur na sumu 6 660 eur. Vyhláška č. 25/2017 Z. z. neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia.

4. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 469/2021-20 zo 14. októbra 2021 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka zastáva názor, že k porušeniu jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo vydaním napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd aplikoval právny predpis „*v rozpore s právnou normou majúcou základ v právnom poriadku Slovenskej republiky*“.

6. Sťažovateľka zastáva názor, že jej nárok na odmenu ako správcu konkurznej podstaty je nárokom procesnoprávnym a vo vzťahu k procesným predpisom platí zaužívané pravidlo, že pri absencii prechodných ustanovení platí i pre konania začaté pred účinnosťou novej úpravy táto nová právna úprava. Považuje za neprijateľný názor okresného súdu vyjadrený v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorého vyhláška č. 25/2017 Z. z. bola prijatá v nadväznosti na zmeny zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005“), preto sa pri jej aplikácii spravoval intertemporálnymi ustanoveniami zákona č. 7/2005 Z. z. uvedenými v § 206f. Sťažovateľka pritom poukazuje na § 6 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva neprípustnosť zmeny právnych predpisov prostredníctvom nepriamej novelizácie, a uvádza, že na vyriešenie otázky intertemporality, čiže režimu prechodného spolupôsobenia skoršieho a neskoršieho právneho predpisu, vzniknutej ako výsledok novelizácie vyhlášky č. 665/2005 Z. z. a vyhlášky č. 25/2017 Z. z. nie je možné aplikovať ustanovenia obsiahnuté v inom právnom predpise (§ 206f zákona č. 7/2005 Z. z.) ani v prípade ich vzájomnej súvislosti.

7. Sťažovateľka považuje za „*irrelevantný*“ odkaz okresného súdu, že „*aj predchádzajúca novela vyhlášky č. 665/2005 Z. z. účinná od 1. júla 2010 vykonaná Vyhláškou č. 235/2010 Z. z. sa vzťahovala až na konania, v ktorých bol návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie podaný až po nadobudnutí účinnosti novely vyhlášky (§ 50a)*“, keďže uvedená vyhláška priamo v § 50a obsahuje prechodné ustanovenia (čo vyhláška č. 25/2016 Z. z. neobsahuje).

8. Sťažovateľka v ďalšej časti ústavnej sťažnosti poukazuje i na právny názor ústavného súdu prezentovaný v jeho rozhodnutí č. k. PL. ÚS 107/2011 z 22. októbra 2014, ktorý súvisí s kľúčovou otázkou aplikácie právneho predpisu tvoriacej podstatu tejto ústavnej sťažnosti.

9. Sťažovateľka napokon uvádza, že funkciu správcu vykonávala výlučne za účinnosti vyhlášky č. 25/2017 Z. z., ktorou podľa nej zákonodarca sledoval odlišenie odmeňovania správcov v prípadoch tzv. „K-čkových“ konkurzov (konkurzov podľa druhej časti zákona č. 7/2005 Z. z.) a v prípadoch „OdK-čkových konkurzov“ (konkurzov podľa štvrtej časti zákona č. 7/2005 Z. z.). Relevanciu tohto odlišenia je nepochybne potrebné vnímať aj v súvislosti s podstatne významnejšími povinnosťami a s tým spojenou zodpovednosťou správcu v konaniach podľa druhej časti zákona č. 7/2005 Z. z. (čo je prípad sťažovateľky). Aj z tohto dôvodu je podľa nej legitímne v konaniach podľa druhej časti zákona č. 7/2005 Z. z. očakávať postup súdu pri aplikácii právnych predpisov v zmysle zaužívaných pravidiel, teda aplikovanie novších procesných predpisov.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

10. Dňa 16. novembra 2021 bolo ústavnému súdu doručené vyjadrenie okresného súdu k ústavnej sťažnosti č. k. Spr 4058/21 z 15. novembra 2021, ktorého súčasťou je i stanovisko zákonnej sudkyne. Zákonná sudkyňa uviedla, že po prijatí novely vyhlášky č. 665/2005 Z. z. vyhláškou

č. 25/2017 Z. z., účinnnej od 1. marca 2017, ktorá (novela vyhlášky) neobsahuje prechodné ustanovenia, sa na konkurznom oddelení opakovane zaoberali otázkou ustanovenia vyhlášky, v ktorom znení je potrebné aplikovať na konkurzné konania začaté pred účinnosťou novely, pričom táto otázka nebola ani po konzultáciách s kolegami z iných konkurzných súdov jednoznačne vyriešená. Jedna názorová skupina sa stotožňuje s výkladom, ktorý prezentuje sťažovateľka v ústavnej sťažnosti, a druhá, ku ktorej sa prikláňa zákonná sudkyňa, vychádza z tej skutočnosti, že nárok správcu na odmenu je majetkovým právom, ktoré vyplýva z hmotnoprávneho ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. a výška ktorého je upravená vo štvrtej časti vyhlášky. Pre hmotné právo je typická zásada, podľa ktorej sa nové ustanovenia právneho predpisu aplikujú len na konania začaté po účinnosti príslušnej novely. Tento názor o nevyhnutnosti aplikovať na konania začaté pred účinnosťou novely vyhlášky ustanovenia vyhlášky v znení účinnom do 28. februára 2017 podporovali podľa názoru zákonnej sudkyne aj tvrdenia zákonodarcu v dôvodovej správe k novele, kde sa vo všeobecnej časti dôvodovej správy uvádza, že táto novela vyhlášky sa predkladá v nadväznosti na zákon z 29. novembra 2016, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 7/2005 Z. z. a v súvislosti so zmenami navrhovanými v tomto zákone je nevyhnutné zmeniť aj ustanovenia vyhlášky ako dotknutého vykonávacieho predpisu. Zákonná sudkyňa zastáva názor, že pokiaľ zákonodarca neupravil režim aplikácie novej právnej úpravy, táto sleduje právny režim hmotnoprávneho ustanovenia zákona, na vykonávanie ktorého slúži. Opačný výklad by bol podľa nej v rozpore nielen so zámerom zákonodarcu, ale aj v rozpore s logickým a historickým výkladom vyhlášky, keď aj predchádzajúcu zásadnú novelu tejto vyhlášky zákonodarca viazal až na konania začaté po nadobudnutí jej účinnosti. Vychádzajúc z už uvedeného zámeru zákonodarcu vyjadreného v dôvodovej správe k novele, zaujala táto druhá názorová skupina spoločné stanovisko, že zákonodarca nemal úmysel dosiahnuť okamžitú aplikabilitu tejto novely na konania začaté pred nadobudnutím jej účinnosti, čo vzhľadom na zmiešanú povahu hmotnoprávnych a procesnoprávnych ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z., na výkon ktorého vyhláška slúži, nie je z hľadiska princípu spravodlivosti a právnej istoty prípustné a v tomto duchu aj v konkurzných veciach jednotne rozhodovali. Pri uplatnení tohto právneho názoru je podľa zákonnej sudkyne už irelevantné, že sťažovateľka vykonávala funkciu správcu výlučne v období právnej úpravy platnej a účinnej po 28. februári 2017, a rovnako nie je možné argumentovať mimoriadnou zložitou veci.

11. Zákonná sudkyňa uvádza, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je stručné, napriek tomu nie je možné považovať ho za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, keďže obsahuje podstatu prezentovanej úvahy. Ďalej zdôrazňuje, že sťažovateľka svoj právny záver, na základe ktorého uplatnila nárok na odmenu do konania prvej schôdze veriteľov, nijako nezdôvodnila, v konaní o odmene správcu nebol preto nastolený rámec otázok – právne a skutkovo relevantných, na ktoré bolo potrebné v konaní o rozhodovaní o jej nároku odpovedať a sa s nimi vysporiadať, preto nie je možné v danom prípade konštatovať, že rozhodnutie súdu nedáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky – nie je zrejmé, ktoré skutkové a právne otázky má sťažovateľka na mysli.

12. Podľa názoru zákonnej sudkyne aplikáciou § 12 vyhlášky v znení účinnom do 28. februára 2017 v nadväznosti na § 206f zákona č. 7/2005 Z. z. nedošlo k popretiu účelu a významu týchto ustanovení, podľa ktorých sa rozhoduje o odmene správcu do konania prvej schôdze veriteľov. Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že vzhľadom na obsah prijatej vyhlášky č. 25/2017 Z. z. je zrejmé, že zákonodarca ňou sledoval odlišenie odmeňovania správcov v prípadoch tzv. „K-čkových“ konkurzov (konkurzov podľa druhej časti zákona č. 7/2005 Z. z.) a v prípadoch „OdK-čkových konkurzov“ (konkurzov podľa štvrtej tohto), tak s týmto záverom konkurzný súd súhlasí, avšak sťažovateľka už nezdôvodňuje, prečo sa domnieva a z čoho vyplýva, že tak chcel zákonodarca urobiť aj vo vzťahu ku konaniam začatým pred 1. marcom 2017.

13. Zákonná sudkyňa napokon uzavrela, že okresný súd podľa nej vykonal ústavne súladný výklad aplikovaného § 12 vyhlášky v znení účinnom do 28. februára 2017 v nadväznosti na § 206f ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., jeho právny názor vychádza z dôvodovej správy k novele vyhlášky, nedošlo k popretiu účelu a zmyslu právnych noriem regulujúcich odmenu správcu do konania prvej schôdze veriteľov, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľky.

III.2. Replika sťažovateľky:

14. Sťažovateľka v replike zo 16. decembra 2021 k vyjadreniu okresného súdu č. k. Spr 4058/21 z 15. novembra 2021 oznámila, že v plnom rozsahu zotrváva na argumentácii obsiahnutej v ústavnej sťažnosti. Uviedla, že ako správkyňa v podaní, ktorým si uplatnila odmenu, nerozvieďla právnu argumentáciu tak, ako to urobila v sťažnosti podanej na ústavnom súde a pri odkaze na potrebu aplikovania § 12 vyhlášky v znení platnom od 1. marca 2017 sa opierala o absenciu prechodných ustanovení vo vzťahu k novelizovanému zneniu § 12 vyhlášky. Takýto postup zvolila z dôvodu, že nepredpokladala odlišný názor okresného súdu a nemala dôvod argumentačne predbiehať rozhodnutie súdu.

15. Sťažovateľka poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky či ústavného súdu, z ktorých odvodzuje svoju argumentáciu, že nárok správcu na odmenu je nárokom procesným, a nie nárokom vyplývajúcim z hmotnoprávnych ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. Zastáva názor, že v záujme právnej istoty nie je možné pri absencii prechodných ustanovení pri rozhodovaní súdov raz uplatňovať právny názor o „nároku na odmenu ako o nároku procesnom“ a inokedy právny názor o „nároku na odmenu ako práve hmotnoprávnej povahy“.

16. Sťažovateľka zdôrazňuje, že každý prípad, ako aj každé ústavnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutie súdu je potrebné posudzovať individuálne, a preto vo vzťahu k podanej ústavnej sťažnosti uvádza, že závery vyvedené v rozhodnutí okresného súdu č. k. 2 K 50/2016-2880 zo 6. mája 2021 je potrebné podrobiť kontrole zo strany ústavného súdu, keďže sú zjavne neodôvodnené, arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň majú za následok porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a následne aj porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy.

17. Zúčastnená osoba nevyužila svoje právo vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

18. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka zastáva názor, že došlo k porušeniu jej označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, ktorý pri rozhodovaní o odmene správcu použil ústavne nesúladný výklad relevantných právnych predpisov.

19. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

20. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

21. Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní v napadnutej veci aj okresný súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či ich skutočne všeobecný súd rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná.

22. Z napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva záver, podľa ktorého absencia prechodných ustanovení vyhlášky č. 25/2017 Z. z. účinnej od 1. marca 2017 vedie k potrebe aplikovať v právnej veci sťažovateľky vyhlášku č. 665/2005 Z. z. v znení účinnom do 28. februára 2017, keďže samotné

konanie bolo začaté do 28. februára 2017. V relevantnej časti napadnutého uznesenia okresný súd svoj názor odôvodňuje tým, že „... novela vyhlášky bola prijatá práve v nadväznosti na novelu Zákona o konkurze a reštrukturalizácii účinnnej od 01. 03. 2017, ako aj z dôvodu, že aj predchádzajúca novela vyhlášky účinná od 01. 07. 2010 vykonaná Vyhláškou č. 235/2010 Z. z. sa vzťahovala až na konania, v ktorých bol návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie podaný až po nadobudnutí účinnosti novely vyhlášky (§ 50a vyhlášky)“.

23. Z vyjadrenia okresného súdu k ústavnej sťažnosti okrem iného vyplýva, že okresný súd posúdil nárok správcu na odmenu ako majetkové právo vyplývajúce z hmotnoprávneho ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. a výška ktorého je upravená vo štvrtej časti vyhlášky. Zdôraznil, že pre hmotné právo je typická zásada, podľa ktorej sa nové ustanovenia právneho predpisu aplikujú len na konania začaté po účinnosti príslušnej novely. Tento názor má podľa okresného súdu oporu v dôvodovej správe k novele, kde sa vo všeobecnej časti uvádza, že táto novela vyhlášky sa predkladá v nadväznosti na zákon z 29. novembra 2016, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 7/2005 Z. z. a v súvislosti so zmenami navrhovanými v tomto zákone je nevyhnutné zmeniť aj ustanovenia vyhlášky ako dotknutého vykonávacieho predpisu. Z uvedeného podľa okresného súdu vyplýva, že pokiaľ zákonodarca neupravil režim aplikácie novej právnej úpravy, táto sleduje právny režim hmotnoprávneho ustanovenia zákona, na vykonávanie ktorého slúži.

24. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na to, že kľúčovú otázku, ktorá tvorí podstatu ústavnej sťažnosti, už vo svojej rozhodovacej činnosti okrajovo riešil v konaní o súlade právnych predpisov, pričom nemá dôvod sa odchyliť od záverov vyslovených v náleze č. k. PL. ÚS 107/2011 z 22. októbra 2014. V uvedenej veci nastala situácia, keď vyhláška č. 665/2005 Z. z. bola novelizovaná vyhláškou č. 514/2011 Z. z., ktorá neobsahovala žiadne prechodné ustanovenia vzťahujúce sa na konania začaté do 1. januára 2012 (účinnosť novely). Ústavný súd dospel k záveru, že v predmetnej veci má konkurzný súd povinnosť pri rozhodovaní o odmene správcu po 31. decembri 2011 použiť už nové znenie § 13 ods. 2 vyhlášky. Ústavný súd ďalej uviedol: „Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že súčasne s nadobudnutím účinnosti nového znenia § 13 ods. 2 vyhlášky (1. januára 2012) bol zákonom č. 348/2011 Z. z. podstatne zmenený aj § 87 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý sa má vzhľadom na prechodné ustanovenie (§ 206a zákona o konkurze a reštrukturalizácii) použiť v krajskom súdom prerokovanej veci ešte v znení pred 1. januárom 2012.“

25. Ústavný súd už v minulosti vyslovil názor, že nárok na odmenu správcu a jeho uplatnenie je nárokom procesným a až na základe právoplatného rozhodnutia súdu o priznaní odmeny možno hovoriť o hmotnoprávnom nároku. Ústavný súd v súvislosti s riešením otázky absencie intertemporálnych ustanovení právneho predpisu poukazuje na nález č. k. PL. ÚS 107/2011 z 22. októbra 2014, v ktorom uviedol: «Pokiaľ ide o oblasť procesného práva, platí, že nová právna úprava sa uplatní na všetky prebiehajúce konania, ibaže zákon neustanovuje inak. Ústavný súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu, podľa ktorého „pre procesné právo vo všeobecnosti platí, že nové ustanovenia zákona sa aplikujú nielen v konaniach, ktoré boli začaté

po účinnosti novely, ale aj v konaniach, ktoré boli začaté podľa starších právnych predpisov. Táto zásada sa neuplatní v tých prípadoch, ak zákon z nej ustanoví výnimky“ (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 12/2012 z 26. júna 2013). Za výnimky vyplývajúce aj z citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu možno považovať ochranu nadobudnutých práv, ktorá by mala vyplývať z čl. 1 ods. 1 ústavy.»

26. Ústavný súd považuje za prirodzené, že pri novelizácii právneho predpisu vyvstane v praxi potreba zmeniť i dotknuté ustanovenia vykonávacieho predpisu, avšak názor okresného súdu, že v prípade absencie intertemporálnych ustanovení vykonávacieho predpisu má vykonávací právny predpis sledovať právny režim (v zmysle prechodných ustanovení) predpisu, na vykonanie ktorého slúži, za neakceptovateľný.

27. Na argumentáciu okresného súdu, že v prípade predchádzajúcej novely vyhlášky č. 665/2005 Z. z., ktorú zákonodarca viazal až na konania začaté po nadobudnutí jej účinnosti, ústavný súd nemohol prihliadať, keďže v predmetnej vyhláške (č. 235/2010 Z. z.) bolo prechodné ustanovenie priamo zakotvené (§ 50a).

28. Argumentáciu sťažovateľky, že funkciu správcu vykonávala výlučne za účinnosti vyhlášky č. 25/2017 Z. z., ktorou podľa nej zákonodarca sledoval odlišenie odmeňovania správcov v prípadoch konkurzov podľa druhej časti zákona č. 7/2005 Z. z. a konkurzov podľa štvrtej časti tohto zákona, ústavný súd považuje za irelevantnú, keďže v právnej veci sťažovateľky bol relevantný čas, keď okresný súd rozhodoval o návrhu na priznanie odmeny správcu, a platná a účinná právna norma, ktorú bol povinný okresný súd aplikovať.

29. V okolnostiach prerokúvanej veci bolo nevyhnutné, aby výklad a aplikácia práva zo strany okresného súdu boli v súlade so základným účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (v príslušnej fáze konania správkyne). Odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu, pri ktorom absentuje ústavne akceptovateľný výklad dotknutých právnych predpisov a ktorý obchádza všeobecne uznanú zásadu okamžitej aplikability procesných právnych predpisov, je podľa názoru ústavného súdu za hranicou ústavnej udržateľnosti. Keďže okresný súd v právnej veci sťažovateľky aplikoval ustanovenia dotknutých právnych predpisov spôsobom, ktorý zásadne poprel ich účel a význam, je napadnuté uznesenie okresného súdu neakceptovateľné a zároveň je príčinou vyslovenia záveru o jeho arbitrárnosti.

30. V dôsledku už uvedených nedostatkov poskytnutej súdnej ochrany zo strany okresného súdu, ktorá nezodpovedá právu sťažovateľky na ústavne konformný výklad a aplikáciu právnych noriem a v konečnom dôsledku na riadne odôvodnenie rozhodnutia v jej právnej veci ako významných súčastí práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ústavný súd vyslovil porušenie základného

práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

31. Ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu nevyhovelo s ohľadom na skutočnosť, že napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd tak bude mať znova príležitosť poskytnúť súdnu ochranu všetkým právam sťažovateľky vrátane práv majetkových (bod 4 výroku nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať

32. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa. Ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

33. Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu (predovšetkým dôvody uvedené v bodoch 23 až 28), bolo pre dovŕšenie ochrany porušených práv potrebné využiť aj právomoc podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, resp. podľa § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

34. Pri rozhodovaní o odmene správcu bude povinnosťou okresného súdu predovšetkým náležite aplikovať relevantnú právnu úpravu ústavne konformným spôsobom, a následne jasne a zrozumiteľne odôvodniť právne závery, ku ktorým dospel a na ktorých založil svoje rozhodnutie.

35. V ďalšom postupe je okresný súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Okresný súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

VI. Trovy konania

36. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Za prvé dva úkony právnej služby, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti, vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2020, ktorá bola 1 087 eur, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2021. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2021 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 181,17 eur. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušalom 10,87 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 192,04 eur za jeden úkon uskutočnený v roku 2021, t. j. za dva úkony 384,08 eur. Pokiaľ ide o ďalší úkon právnej služby – vyjadrenie k stanovisku okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že neobsahuje nové, resp. ústavnoprávne relevantné skutočnosti, ktoré by neboli obsiahnuté v samotnej ústavnej sťažnosti, preto odmenu za uvedený úkon nepriznal. Ústavný súd teda priznal úspešnej sťažovateľke náhradu trov konania v sume 384,08 eur (bod 3 výroku nálezu).

37. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu